

اکثر ترجمه‌های روسی قرآن مفهومی هستند

عضو هیئت علمی دانشگاه مدرس در نشست «نقد و بررسی ترجمه‌های قرآن به زبان‌های روسی و آلمانی» در ایکننا اظهار کرد: مترجمان قرآن کریم به زبان روسی، کلام‌الله مجید را به روش مفهومی ترجمه کرده‌اند و خود نیز معترفند که متن مقصد به هیچ‌وجه معادل نص عربی آیات نیست.

عضو هیئت علمی دانشگاه مدرس در نشست «نقد و بررسی ترجمه‌های قرآن به زبان‌های روسی و آلمانی» در ایکننا اظهار کرد: مترجمان قرآن کریم به زبان روسی، کلام‌الله مجید را به روش مفهومی ترجمه کرده‌اند و خود نیز معترفند که متن مقصد به هیچ‌وجه معادل نص عربی آیات نیست.

به گزارش خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا)، محمدرضا محمدی، عضو هیئت علمی و معاون پژوهشی دانشکده علوم انسانی دانشگاه تربیت مدرس، در چهارمین جلسه از سلسله نشست‌های واکاوی ترجمه‌های قرآن به زبان‌های خارجی با محوریت «نقد و بررسی ترجمه‌های قرآن به زبان‌های روسی و آلمانی» که امروز، 29 فروردین‌ماه، در محل خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا) برگزار شد، با بیان این مطلب گفت: از میان مترجمان جدید قرآن کریم به زبان روسی می‌توان به نوری عثمان‌اف، کراچکوفسکی و والرینا پوراخوو اشاره کرد که به ترتیب، ترجمه‌های مفهومی، واژه‌به‌واژه و قافیه‌بندی شده، ارائه داده‌اند ولی در کل می‌توان گفت که اکثر ترجمه‌ها به روش مفهومی تعلق دارند.

وی افزود: پیشینه ترجمه قرآن به زبان روسی به قرن هفدهم برمی‌گردد، ولی ترجمه‌های مهم و تأثیرگذار به زمان پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی مربوط می‌شوند. طی بیست سال اخیر 9 ترجمه به ترجمه‌های قبلی اضافه شده‌اند که هر یک دارای نقاط ضعف و قوت است. اما در کل باید گفت که تعلق زبان روسی به گروه زبان‌های تحلیلی، ترجمه کلام وحی از زبان عربی را که به شاخه دیگری متعلق است، بسیار سخت می‌کند.

در ادامه این نشست، معصومه یزدان‌پناه، محقق و پژوهشگر قرآنی و مترجم قرآن به زبان فارسی و انگلیسی، با اشاره به پیشرفت‌های جدید در حوزه فناوری تصریح کرد: با پیشرفت فناوری و گرایش جوانان به سمت علوم جدید، حوزه قرآنی نیز باید به سوی استفاده از این فضای جدید پیش برود. امروز مخاطب قرآن کریم باید به مصداق آیات الهی، همه جهانیان یعنی 7 میلیارد انسان باشند و ترجمه قرآن فقط با این دیدگاه که برای مسلمانان و یا افراد خاصی باشد، به هیچ‌وجه درست نیست.

فیروزآبادی:

مسیحیان پس از شکست در جنگ‌های صلیبی به این فکر افتادند که دلیل اصلی ناکامی خود را پیدا کنند و به این نتیجه رسیدند که اعتقاد مسلمانان به قرآن کریم باعث پیروزی آنان است و همین موضوع باعث شد تا ترجمه‌های قرآن با هدف مقابله با اسلام آغاز شود

وی ادامه داد: زبان روسی یکی از پرمخاطب‌ترین زبان‌های جهان است و حدود 700 میلیون گویشور در سراسر جهان دارد که تنها بخشی از آنان در روسیه ساکن هستند. تحقیقات و پژوهش‌های قرآنی در حوزه این کشور بسیار ناچیز است و مطالعات صورت‌گرفته نیز فقط مسلمانان این کشور را مدنظر قرار داده است در حالی‌که مخاطبان ما باید همه روس‌زبان‌ها باشند.

سیدسعید فیروزآبادی، عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد، دیگر سخنران این نشست بود که در ابتدا با ارائه تاریخچه‌ای از فعالیت‌های اسلامی صورت‌گرفته به زبان آلمانی، عنوان کرد: زبان آلمانی در کشورهای آلمان، اتریش، بخش بزرگی از سوئیس و کشور کوچک لیختن اشتاین تکلم می‌شود و حدود صد میلیون گویشور دارد. ولی آلمان از این نظر که نخستین اسلام‌شناسان اروپا را در خود پرورش داده است، برای جهان اسلام اهمیت خاصی دارد.

وی اضافه کرد: «یوهان فوک» از مستشرقان مسیحی در کتابی با عنوان «پژوهش‌های عربی در اروپا» که هنوز به فارسی ترجمه نشده است، تأکید می‌کند که مسیحیان پس از شکست در جنگ‌های صلیبی به این فکر افتادند که دلیل اصلی ناکامی خود را پیدا کنند و به این نتیجه رسیدند که اعتقاد مسلمانان به قرآن کریم باعث پیروزی آنان است و همین موضوع باعث شد تا ترجمه‌های قرآن با هدف مقابله با اسلام آغاز شود.

این استاد دانشگاه در ادامه سخنانش توضیح داد: در این دوران نخستین ترجمه قرآن کریم به زبان لاتین صورت گرفت که با وجود اشتباهات بسیار زیاد و تحریف آیات، تا 500 سال به عنوان منبع اصلی مسیحیان برای فهم اسلام بود ولی پس از این‌که مسائل مربوط به اندولس و تسلط مسلمانان بر اسپانیا پایان یافت، ساکنان اروپا که خطری از جانب مسلمانان احساس نمی‌کردند، کم‌کم

ترجمه‌های جدیدی را آغاز کردند که البته اغلب نادرست بودند.

فیروزآبادی در بخش دیگری از این نشست، با بیان اینکه بهترین ترجمه قرآن به زبان آلمانی به فردریش روگرت تعلق دارد، اظهار کرد: این ترجمه در سال 1888 در آلمان انجام شد و این شاعر و نویسنده آلمانی‌زبان، با رعایت زیبایی و بلاغت متن آیات، ترجمه‌ای قابل تقدیر ارائه داد اما این ترجمه نیز شامل همه سوره‌ها نیست و فقط بخشی از قرآن ترجمه شده است.